

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Гендерна психологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для студентів спеціальності «053 Психологія» (ОПП «Практична психологія»,
ОПП «Психологія розвитку особистості»)
педагогічного факультету

Назва курсу	«Гендерна психологія»
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Олександра Кониського 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-5
Контактна інформація щодо викладача	Бакка Юлія Валеріївна y.v.bakka@npu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Середа з 13.00 до 15.00
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Загальна психологія з практикумом», «Соціальна психологія», «Психодіагностика», «Вікова психологія» ,«Психологія розвитку та вікова психологія».
Мета та завдання курсу	<p>Мета навчальної дисципліни – є розкриття психологічних знань про розвиток гендерної ідентичності та соціалізації та специфіку гендерних відносин і вплив на них різних інститутів суспільства.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Завдання навчальної дисципліни: • розкрити теоретико-методологічними основи проблеми гендеру у психології та методичні можливості їх вивчення; • навчити аналізувати гендерні аспекти життєдіяльності особистості; • сформувані навички використання отриманих знань в майбутній професійній діяльності. • розкрити прикладні аспекти вивчення гендеру та сприяти розумінню здобувачами освіти стратегій підтримки самореалізації особистості у суспільстві з врахуванням гендеру; • критично реагувати на гендерні стереотипи та гендерні установки, усвідомити їх вплив на характер соціальних контактів; • формування професійного уявлення про психологічні чинники гендеру; • розвиток міждисциплінарних компетентностей,що використовуються при взаємодії з різними групами суспільства; • мотивувати студентів до подальшого самостійного вивчення здобутків у сфері психології гендеру в сфері цінностей особистості
Міждисциплінарні зв'язки	Навчальна дисципліна пов'язана з «Загальною психологією», «Психологія професійного спілкування», «Психодіагностика», «Диференціальна психологія», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції».

Інформація про курс (про що йде мова)	<p>Курс «Гендерна психологія» складається з 2 модулів У змісті першого модуля Охарактеризувати гендерну психологію як галузь наукового знання. Визначити предмет і завдання гендерної психології. Проаналізувати історію становлення гендерної психології та її основні методи дослідження. Розкрити поняття «гендеру», продемонструвати відмінності між поняттями «стать» і «гендер». Проаналізувати основні теорії гендеру.</p> <p>У змісті другого Проаналізувати зв'язок між гендерною ідентичністю та сексуальністю. Охарактеризувати особливості сексуальності у життєвому циклі людини. Розкрити психологічні аспекти кохання та особливості чоловічої й жіночої сексуальності. Ознайомити із відхиленнями від норми у сексуальній поведінці людини.</p>
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	<p>Нині гендерна тематика набуває все більшої популярності. Для професіоналів, які працюють з людьми, знання психологічних особливостей гендерної диференціації стає необхідним, адже вони допомагають кращому розумінню внутрішнього світу клієнтів, специфіки виникнення тих чи інших особистісних проблем, пов'язаних із статтю, гендерною роллю, сексуальною орієнтацією тощо.</p>
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	<p>Навчальна дисципліна «Гендерна психологія» є вибірковою.</p>
На які питання відповідь курс і його головний аргумент?	<p>Навчальна дисципліна формує знання про те, як розвивається гендерна ідентичність та якими є причини й наслідки її порушення. Вона дозволяє орієнтуватись у соціально-психологічних аспектах людської сексуальності, основних формах статевого життя особистості у нормі та патології. Розкриває психологічні чинники адекватного гендерного та сексуального виховання дітей у різні вікові періоди.</p> <p>Головний аргумент: навчальна дисципліна допоможе дати відповіді на контраверсійні питання з гендерної ідентичності кожному і кожній, розширить особистий світогляд в контексті самореалізації.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності:</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР24. Здатність продемонструвати знання й уміння щодо визначення видів діяльності</p>

	практичних психологів, їх основних методів роботи; розрізнення категорій клієнтів, які звертаються за психологічною допомогою; орієнтуватися у різних ситуаціях міжособистісної взаємодії; на партнера, виявляти поважне, доброзичливе безоцінчне ставлення до нього, враховуючи його стан та можливості; формулювати і структурувати психологічні дані у формі письмового протоколу.
Методи навчання	Лекції-візуалізації, інтерактивні лекції, форум-театр, практичні заняття. Пояснювально-ілюстративні, графічні, інтерактивні: конкретної професійної ситуації рольовий тренінг, розв'язання психологічних завдань.
Перелік основних практичних завдань	Модуль 1. « Основи гендерної психології. Гендерна ідентичність» Тема 1. Базові поняття гендерної психології. Основні напрями досліджень психології гендеру Тема 2. Розвиток гендерної ідентичності. Гендер і соціум. Тема 3. Гендерна соціалізація і гендерні стереотипи Тема 4. Гендерні ролі. Гендерний конфлікт і різноманіття гендерних ролей. Модуль 2. «Гендерні відносини» Тема 5. Гендер і спілкування. Особливості мовної поведінки чоловіків і жінок. Сексизм у спілкуванні. Мова любові. Тема 6. Дружні та сімейні відносини Дружні відносини: дружба жіноча, чоловіча, між чоловіками і жінками. Тема 7. Гендер і насильство. Поняття гендерного насильства і домашнього насильства. Портрети жертви і агресора. Запобігання гендерному насильству. Тема 8. Гендер та робота, кар'єра, лідерство. Гендерний розподіл праці.
Література для вивчення дисципліни	Основна: 1. Говорун Т.В., Кікінежді О.М. Гендерна психологія: Навчальний посібник. К.:Видавничий центр “Академія”, 2004. 308с. 2. Говорун Т. В., Кізь О.Б., Кікінежді О.М. Гендерна терапія як інновація у роботі психолога з молодим подружжям. Інноваційні технології розвитку психологічних ресурсів особистості: колективна монографія / відпов. ред. Н.І.Тавровецька. Херсон : Вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2019. С. 7-27. 3. Діденко С.В., Козлова О.С. Психологія сексуальності: підручник. К.: Академвидав, 2009. 304 с. 4. Ендшью Д. Секс та релігія. Від балу цноти до благословенної гомосексуальності. Київ: Ніка-Центр. 2017. 304 с. 5. Кікінежді О.М. Формування гендерної культури молоді. Практична психологія та соціальна робота. 2007. №10. С.19-36. 6. Кікінежді О.М. Становлення Я-концепції жінки/чоловіка в юнацькому віці. Humanitarium. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Переяслав-Хмельницький ; Ніжин : Лисенко М. М., 2019. Том. 42, Вип. 1 : Психологія. С. 77-90. 7. Кікінежді О. М., Василькевич Я. З. Психологічна безпека особистості в контексті егалітарно- освітньої парадигми. Психологічна безпека особистості у змінному світі: міжнародна колективна монографія / за заг. ред. І.В.Волженцевої. Переяслав-Хмельницький : Домбровська Я.М., 2019. С. 287-304. 8. Козачук О. А. Психосоціальний розвиток особистості юнацького віку з гомосексуальною орієнтацією. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія. К., 2015. 20 с. Допоміжна:

	<p>9. Кон І. С. Світанкове місячне сяйво. Львів: НВФ "Українські технології", 2011. 560 с.</p> <p>10. Світцер Д. К. Бути батьками гомосексуала. Ви і ваша дитина-гомосексуал / Пер. з англ. М.Коваль. Львів: Кальварія, 2001. 108 с.</p> <p>11. Якубовская И.А. Гендерная адаптация транссексуалов. Журнал практического психолога. 2006. №6. С.48-52.</p> <p>12. Hasbany R. L. Homosexuality and Religion / Richard L. Hasbany. – New York: Routledge,2010. 240 p.</p> <p>13. Kikinezhdi O. M., Kiz O. B., Shulha I. M. Gender-sensitive university as a subject of social interaction in the territorial community. Social Work and Education:Scientific Papers. 2019. Vol. 6, No.2, P. 144-153.</p> <p>14. Kikinezhdi O. M. Psychological mechanisms of the development of gender identity of youth. Modern research of the representatives of psychological sciences : collective monograph / O. Ye. Blynova, Yu. O. Bystrova, I. M. Halian, O. M. Kikinezhdi, etc. Lviv-Torun : Liha-Pres, 2019. P.60-79. URL : www.sense.nl</p> <p>15. Kikinezhdi O. M. Psychological features of gender identity development at younger school age. The innovative potential of psychology in the development of the modern man : collective monograph / S. I. Babatina, O. M. Kikinezhdi, N. Tavrovetska, S. D. Yakovleva, etc. Lviv-Torun : Liha-Pres, 2019. P.28-47. URL : www.sense.nl</p>																				
Політика курсу	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>																				
Політика оцінювання	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру</p> <table border="1" data-bbox="418 1375 1601 1774"> <thead> <tr> <th>Вид діяльності</th> <th>Максимальна кількість балів за одиницю</th> <th>Кількість одиниць до розрахунку</th> <th>Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)</td> <td>10</td> <td>3</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>ІНДЗ</td> <td>30</td> <td>1</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Модульна контрольна робота</td> <td>20</td> <td>2</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">максимальна кількість балів 100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Форма підсумкового контролю успішності - залік</p> <p>Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських (практичних) занять</p>	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	10	3	30	ІНДЗ	30	1	30	Модульна контрольна робота	20	2	40	максимальна кількість балів 100			
Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього																		
Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	10	3	30																		
ІНДЗ	30	1	30																		
Модульна контрольна робота	20	2	40																		
максимальна кількість балів 100																					

